PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 2. štev. 398 - Cena 4.- lire | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | TRST, sreda, 18. septembra 1946 | UREDNIŠTVO in UPRAVA, PIAZZA GOLDONI št. 1 - I. Tel. št.: Ur. 93806, 93808 - Upr. 93807. Rokopisi se ne vračajo

Redkokdaj je bilo slišati odkrito, svobodno in pogumno besedo malih narodov na mednarodnih sestankih, toda zgodovina se razvija in teh glasov bo vedno več.

KARDELJ

ALEŠ BEBLER:

JUGOSLAVIJA NE PODPIŠE POGODBE

na osnovi francoske črte

Pariz, 17. — Odbor za politične in mejne določbe mirovne pogodbe z Italijo je danes posvetil svoje delo tretjemu delu vprašanj o jugoslovansko-italijanski meji. Razpravo o mejah tržaškega svobodnega ozemlja je načel jugoslovanski delegat Aleš Bebler z daljšim govorom, ki je v njem obeležil dejanske razloge zahtev stvarno nepriznanih sil, izraženih v raznih predlogih med francosko in angleško črto. V ostalem je danes zasedalo še osem drugih odborov.

V politično-teritorialnem odboru za Italijo je davi južno-afriški delegat Jordan zagovarjal svoj predlog, da se mednarodno področje razširi v Istri ne le do spodnje Mirne, marveč skoraj v premi črti vsilo vse zapadne obale polotoka, tako da bi se vanj vključil tudi Pulj. Kakor je znano, je podoben predlog stavila tudi Avstralija. Jugoslavija in Bela Rusija pa sta se postavili na stališče, da bi se morale začrtati meje tržaškega svobodnega ozemlja takoj okrog mesta Trsta in njegovih predmestij.

Jugoslovanski delegat Bebler je v svojem govoru očital zapadnim silam, da si hočejo na tržaškem ozemlju ustvariti mostišče, ki bi jim služilo za primer, da bi kdaj prišlo do vojne proti Jugoslaviji. Meje, ki so zasnovane v vseh predlogih razen v beloruskem in jugoslovanskem, vključujejo v tržaško svobodno ozemlje brez vsakega razloga in haloga velik predel jugoslovanskega ozemlja, ki o njegovi narodnostni in gospodarski pripadnosti k Jugoslaviji ne more biti nobenega dvoma. Na takem ozemlju pa bi bila oboroženim silam kakšne države podana možnost velikopotezno razvrstitve svojih oboroženih sil. Prav temu namenu služi tudi želja zapadnih sil, da se tržaškemu guvernerju prizna posebna oblast. Pri tem se na diplomatskem polju opirajo na tako zvano »stvarnotežje», katerega izraz naj bi bila ravno francoska črta. Iz tega dosedanega načela skušajo sedaj izbiti čim več koristi zase in v škodo druge strani. Bebler pa je opozoril konferenco na povsem stvarne možnosti.

Če bi se namreč Trst dejansko razvijal v tej smeri, bi bila Jugoslavija prisiljena k obrambi pred tako nevarnostjo. Prestriči bi morala do neke mere življenjske nitke, ki vežejo Trst in njegovo prilepljenico na Srednjo Evropo, za katero predstavlja edina vrata v svet, medtem ko se mora sam zase ali v zvezi s kom drugim odreči tej edini možnosti svojega razvoja. V takem primeru bi bila Jugoslavija prisiljena odreči Trstu vse ugodnosti posebnih železniških tarif, tako kakor je bilo tudi v času med obema vojnama.

Italija na drugi strani dejansko ne more nuditi Trstu vseh možnosti za njegov razvoj, ki je vezan izključno na Podonavje. Zveza z Italijo, ki razpolaga sama zase z več in glede na njen položaj mnogo ugodnejšimi lukami, ladjedelniško industrijo in drugimi napravami, pri sedanjem stanju Trstu v nobenem primeru ne bi mogla pomagati. Taka zveza bi pomenila za mesto njegovo neizbežno propast.

Predvsem pa se je Jugoslavija odločila, da ne podpiše mirovne pogodbe z Italijo, ako naj bi francoska črta obveljala kot meja med Jugoslavijo na eni, ter Italijo in Trstom na drugi strani.

Sporazum o tržaški zakonodajni oblasti

Nihče še ne more reči, kako bodo končno rešili vprašanja tržaške ustave in meja. V veliki meri je to odvisno od zaključkov, do katerih bo prišel ožji odbor za tržaško ustavo, ki se je danes sestal in se brez težav sporazumel o nekaterih ustavnih določbah, ki so v vsem predloženim načrtom več ali manj skupne. Ožji odbor je danes popoldne pričel razpravljati o vseh petih predloženih načrtih z vidika stališč posameznih prizadetih držav, ki so se zadnje dni razčistila v glavnem odboru.

Pri razpravi o tržaški zakonodajni oblasti so se sporazumeli soglasno o tem, da jo je treba dati enotni tržaški skupščini, ki bi bila izvoljena na osnovi tajne, neposredne in obče volilne pravice. Nekoliko se je razprava zataknila ob vprašanju, ali naj se volivna pravica prizna tudi ženam, ter ob načelu o skupščinskih mandatih, ki bi se dodelili eni ali drugi politični skupini na osnovi sorazmerja med pridobljenimi glasovi. Francoski delegat Wolfran se je izrazil za to poslednje načelo, ki bi se vneslo tudi v ustavo, kolikor večina ožjega odbora ne bi bila proti njemu.

Na seji so končno sklenili ustanoviti nov pododbor, v katerem bi bili zastopniki petih držav in ki bi imel nalogo sestaviti besedilo tržaških ustavnih določb, kolikor gledе njih med posameznimi prizadetimi državami ni nobene bistvene razlike.

Vprašanje jugolir na konferenci

Licitiranje italijanskih reparacij

V gospodarskem odboru za Italijo so si določili 15. oktober za skrajni rok, v katerem naj bi dovršili svoje delo. Odbor se še zmerom bavi z vprašanji italijanskih reparacij. Od prvotnih 8 milijard funtov, kolikor so skupno znašale reparacijske in odškodninske zahteve vseh prizadetih držav, jih je omejil na 862 milijonov. Italijanska delegacija je odboru predložila posebno spomenico, v kateri pravi, da bi Italija utegnila plačati Sovjetski zvezi mimo 25 milijonov že izplačanih reparacij le še nadaljnjih 50 do 75 milijonov. Jugoslavija je sicer omejila svoje zahteve od 1.6 milijarde na 325 milijonov, toda Italija tudi tega bremena ne bo mogla sprejeti. Enako ugovarja grškim zahtevam, ki so se doslej omejile na 1.2 milijarde funtov.

V odboru za politične in mejne določbe v mirovni pogodbi z Bolgarijo so danes sprejeli po vrsti devet členov pogodbe. V ožjem političnem odboru za Madžarsko je bil skoraj soglasno sprejet češkoslovaški predlog o načelnem razveljavljenju tako zvane dunajske razsodbe o Transilvanji in južni Slovaški. V gospodarskem odboru za Balkan je bil odklonjen angleški predlog o zavezniških trgovinsih ladjah, ki jih je Romunija v času vojne zaplenila ali delno uničila in ki naj bi jim jih sedaj vrnila v eni ali drugi obliki. Kar se tiče zaščite zapadnih kapitalističnih interesov v zvezi z zavarovalništvom in petrolejem v Romuniji, tudi danes niso prišli do nobenega stvarnega zaključka. V vojaškem odboru pa so zaključili razpravo o vojaških določbah v mirovni pogodbi z Italijo in so pretehtali še italijanske pripombe, kolikor so jih posamezne delegacije proglasile za svoje predloge. Vsi ti predlogi so bili odklonjeni.

Razpravljali so tudi o likvidaciji okupacijskega denarja v Italiji. Jugoslovanski delegat Bebler je opozoril, da so tudi Jugoslovani na ozemlju, ki je doslej pogodbeno pripadalo Italiji, izdali svoj okupacijski denar, ki ga bo treba prav tako upoštevati kakor denar drugih okupacijskih sil na italijanskem ozemlju.

Kako skušajo določeni britanski krogi še zmerom ustvariti posebno ozračje na konferenci, priča govor, ki ga je imel včeraj v Aberdeenu južno-afriški ministrski predsednik general Smuts. Konferenca, je dejal, ni opravičila nad, ki so jih ljudje gojili v zvezi z njo. Konferenca tudi ni odločilnega pomena, če se pomisli, da bo treba reševati še vse težje vprašanje, kakršno je nemško in sploh srednjeevropsko. Spričo njenega javnega značaja se je njena vrednost omejila, ker se po njegovem mnenju stvarne zadeve rešujejo s tajno diplomacijo. Možnost, da bi Nemčija kdaj spet utegnila ogrožati mir, je treba na vsak način odpraviti. Odpraviti je pa treba tudi drugo nevarnost, da bi namreč kazen, ki bi se Nemčiji naložila, ustvarila v Evropi nov politični položaj z vsemi njegovimi možnimi zločestimi posledicami za svetovni mir. Nemčija mora postati del «našega zapadnega sistema in prevzeti svojo odgovarjajočo vlogo v njegovi civilizaciji». Britanski imperializem je, kakor je Smuts nadaljeval, umrl že obpričetku tega stoletja. Dolžnost vseh naj bi sedaj bila čuječnost, ker preživlja svet nevarne čase, in bo zapadu uspela njegova stvar le, če bo zaupal vase.

Ob takih izjavah, ki spominjajo na Byrnesov govor o rehabilitaciji Nemčije, se nujno vsiljuje vprašanje, kdo prav za prav ustvarja in neti nezaupanje, kdo postavlja zid med zapadom in vzhodom. Smutsov govor hujska prav v trenutku, ko naj v Parizu odločijo o vrsti življenjskih vprašanj srednjeevropskih in balkanskih narodov, zapadne delegacije, naj si ne postavljajo skrajnega vprašanja vesti in odgovornosti za razvoj miru, ko vendar glavno vprašanje ne tiči v rešitvi pariških ugank, marveč šele pride na vrsto z nemškim problemom. Na eni strani Smuts, ki ob določenem trenutku omalovažuje pariške probleme, da zapadne delegacije ne bi imele pretanke vesti, na drugi strani Connally, ki skuša ustrahovati vzhodne delegacije, češ da je rešitev tržaškega vprašanja v smislu zapadnih načrtov skrajnega pomena za ohranitev miru. To ni le igra z živci, marveč premišljena, preračunana delitev sveta v dva nasprotna tabora, namerno ustvarjanje pogojev nove vojne. In povsem tem se je general Smuts snoči pripeljal v Pariz.

Varnostni svet nadaljuje razpravo o Grčiji

Lake Success, 17. — Pod predsedstvom sovjetskega delegata Gromika je danes Varnostni svet nadaljeval razpravljanje o ukrajinski pritožbi proti Grčiji. Poljski delegat je izjavil, da poljska vlada in ljudstvo gojita veliko simpatijo do grškega ljudstva, ter da bo Poljska preučevala to vprašanje, upoštevajoč čustva do Velike Britanije, ki je tudi pripomogla k osvoboditvi Grčije. Izjavil je tudi, da je Poljska razočarana, ker se položaj v Grčiji ni izboljšal, ampak poslabšal.

Na seji gospodarskega in socialnega sveta so razpravljali o vprašanju beguncev. Ukrajinski delegat je izjavil, da se samo majhen del beguncev ne more vrniti v domovino in to so španski antifašisti. Obsojal je nato protisovjetsko kampanjo, ki jo vodijo v begunskih taboriščih in zahteval, naj se temu napravi konec. Vztrajal je tudi, naj predstavnikom posameznih vlad dovolijo vstop v taborišča in naj se prizadetim državam izročijo popolne liste oseb, ki so v teh taboriščih.

Grška politika vodi k popolni izgubi neodvisnosti

Atene, 17. Tanjug. — List «Risos Pastis» objavlja članek tajnika grške komunistične stranke Zahariadesa, ki poudarja, da sedanja politika grških voditeljev vodi k popolni izgubi grške neodvisnosti. Zahariades piše, da so zahteve grške reakcije proti njenim balkanskim sosedom neutemeljene. Molči pa o ogromni škodi, ki jo je Italija prizadejala Grčiji. Pozablja tudi na otok Ciper, ker je to korist njenih gospodarjev.

Zahariades zaključuje: «Da bo možno razpršiti oblake, ki se zbirajo na Balkanu, je treba, da Angleži zapustijo Grčijo.»

K JUGOSLOVANSKI NOTI ZDA

NEVERJETNO IN SRAMOTNO POSTOPANJE

proti borcem zavezniške Jugoslovanske armade

Kakor smo že poročali, je vlada FLRJ izročila vladi Združenih ameriških držav noto zaradi surovih in neutemeljenih nastopov ameriških okupacijskih oblasti s pripadniki Jugoslovanske armade.

Trst, 14. sept. (Tanjug) — *Dne 9. septembra ob 4. zjutraj se je pripetila v Trstu v ulici Costalunga hujša eksplozija. Približno v istem času sta ameriška in civilna policija ustavili pod Skednjem na Passaggio Sant'Andrea naš kamion s šestimi borci Jugoslovanske armade, ki so bili namenjeni na postajo Campo Marzio, da bi prevzeli transport Unrinega blaga za Jugoslavijo.*

Ameriška vojaška policija je surovo prisilila naše borce, da so morali kreniti s kamionom v vojašnico na Via dell'Istria, kjer so jih ob sramotenju Jugoslovanske armade in naše države ameriški policisti izročili civilni policiji in vrgli v zapor.

Okrog 4. istega jutra je prišel v vojašnico civilne policije na via dell'Istria kapetan Jugoslovanske armade, Šegota, komandir čete v Trstu, s štirimi borci in zahteval izpustitev aretirancev. Policija je kapetana Šegoto kot odgovor na njegovo zahtevo takoj aretirala in ga postavila z ostalimi štirimi njegovimi tovariši za celo uro ob zid na dvorišču vojašnice, pri tem so ves čas merili s strojnicami proti njim. Sramotni in nezaslišani postopek z oficirjem in vojaki naše armade se je nadaljeval z osebno preiskavo ob telesnem mučenju ter vsakovrstnimi žalitvami in izzivanji.

Šele po eni uri, kolikor časa so stali ob zidu, kjer so jih od trenutka do trenutka prisilili, da so morali dvigati roke kvišku, je bil kapetan Šegota s svojim spremstvom izpuščen. Za ostalih šest borcev so mu rekli, da bo o njihovi nadaljnji usodi odločal štab XIII. britanskega korpusa.

Drzno in z ničemer upravičeno žaljenje šestih aretiranih borcev Jugoslovanske armade se je nadaljevalo. Tri izmed njih so civilni policisti 9. t. m. okrog 15. peljali na odprtem kamionu po tržaških ulicah, kjer je veliki promet in kjer se zbira največ ljudi. V poročilih informacijskega urada 88. ameriške divizije in agencije okupacijske vojaške uprave je bil ves dogodek opisan lažnjivo in izzivalno. V teh poročilih se spravlja eksplozija v ulici Costalunga v zvezo z aretacijo šestih naših borcev, kakor da bi eksplozijo povzročili jugoslovanski vojaki.

XIII. britanski korpus je moral po preiskavi ugotoviti in izdati izjavo, ki jo je objavila agencija okupacijske vojaške uprave, da šest jugoslovanskih vojakov, aretiranih v Trstu 9. septembra zjutraj, sploh nima nobene zveze z eksplozijo, ki se je pripetila zjutraj istega dneva.

Medtem pa štab XIII. britanskega korpusa še doslej ni odredil, naj se naši borci izpuste na svobodo.

To nečuveno in izzivalno ravnanje z borci Jugoslovanske armade ter drzne žalitve naše armade in naše države so izzvale največje ogorčenje in proteste. Krivci za to se morajo neusmiljeno in pravično kaznovati.

Pot SIAU je pot dosledne

in neizprosne borbe proti fašizmu

Popolna samouprava „svobodnega tržaškega ozemlja" brez vmešavanja tujih sil!

Objavljamo drugi del govora tovariša Babiča na zborovanju delegatov SIAU-ja iz cone A.

Poglejmo samo bežno, kako vse drugače je v coni B pod upravo jugoslovanske armade. Povsod je ohranjena in okrepljena ljudska demokratična oblast. Vršile so se svobodne, tajne, resnično demokratične volitve za organe oblasti, brez vsakega vmešavanja vojske in vojne uprave ali kakršnih koli od nje formiranih pravnih ali policijskih organov. Ljudske množice imajo možnost brez kakršnega koli vmešavanja od zunaj voditi samostojno borbo proti preostankom fašizma, proti slabostim in pomanjkljivostim svoje nove, mlade oblasti, svoje mlade demokracije. Tako te množice s pomočjo vojne uprave rešujejo težke gospodarske probleme današnjega časa in gredo razmeroma hitro nasproti normalizaciji gospodarskega, socialnega in kulturnega življenja.

Nasprotno pa je zavezniška vojaška uprava v coni A šla povsem drugo pot. Namesto spoštovanja demokratičnih pridobitev, nepristranosti vladanja na zaupanem ji ozemlju, je zavezniška vojaška uprava naredila vse, da je odvzela našemu ljudstvu vse demokratične pridobitve. Tuji imperialistični reakciji je s pomočjo domače, predvsem italijanske reakcije, uspelo izkoriščati poštena nacionalna čustva Italijanov v reakcionarne namene, proti interesom italijanskih demokratičnih ljudskih množic. Očitno je, da skuša ZVU tudi iz Julijske krajine napraviti novo Grčijo in tako ustvariti bazo svetovnim imperialističnim silam v borbi proti demokratičnim silam Balkana, Srednje Evrope in Vzhoda. Takim namenom služi tudi tako imenovani «nepristranski» zavezniški tisk, ki se poslužuje raznih svetovnih vojno hujskaških agencij, ki vodijo strupeno in izzivalno kampanjo proti Jugoslaviji, Sovjetski zvezi in vsem demokratičnim državam Srednje Evrope.

V takšnih okoliščinah je SIAU vodila neizprosno in herojsko borbo za demokratične pravice ljudstva. V tej težki borbi se je SIAU povezovala z vsemi demokratičnimi silami v svetu in tako mobilizirala te sile v borbi proti imperializmu in reakciji.

SIAU - voditeljica demokratičnih sil

Čeprav je SIAU uspela združiti v svojih vrstah, lahko rečemo vse slovensko in hrvatsko prebivalstvo ter večino italijanskega prebivalstva Julijske krajine in Trsta, vso italijansko delavstvo, je na drugi strani še vedno vrsta strank in strančic, ki v bistvu vse nasedajo provokaciji reakcije, da jih lahko izkorišča za svoje protiljudske namene. Ta strankarska razcepljenost je pogoj za uspevanje reakcije, na tej razcepljenosti grade svojo oblast zunanje intervencionistične sile. V interesu dosledne protifašistične borbe je, da se vsi resnični deli demokratičnih strank združijo v enotno, demokratično, protifašistično gibanje. Mi jih pozivamo k sodelovanju na osnovi borbe za resnično demokracijo, za suverenost ljudstva, proti vmešavanju zunanjih «nezainteresiranih» sil, na osnovi italijansko slovenskega bratstva, ki je pogoj demokracije in miru v Trstu in Julijski krajini.

Naša dolžnost je, da preprečimo vsako zunanjo intervencijo in da še bolj omogočimo povezavo našega gibanja z demokratičnimi tokovi Evrope. Bolj kot kdaj je močna SIAU potrebna našim množicam. Bolj kakor kdaj jo moramo utrjevati, bolj kakor kdaj moramo čuvati njeno enotnost. SIAU mora postati še bolj kot kdaj najdoslednejši borec za demokratične pravice našega ljudstva. SIAU mora postati bolj kot kdaj resnični organizator in voditelj vseh demokratičnih sil Trsta in Julijske krajine.

Vsako nasilje je moralo kloniti pred pravično borbo širokih množic. Kot je klonil, kot je bil razbit fašizem, tako moramo umičiti in razbiti napade vseh tistih, ki hočejo njegovo imperialistično, protiljudsko prakso nadaljevati v novih oblikah in z novimi sredstvi.

Tako je pri nas, ko se v Parizu odloča usoda naših krajev, odloča o našem bodočem življenju. Tudi tam se vodi bitka kot pri nas, tudi tam so nekatere sile, ki jim ni pri srcu naša svoboda, ki pozabljajo na to, kaj je naše ljudstvo doprineslo k skupni zavezniški stvari v borbi proti fašizmu in za svojo osvoboditev. Pozabljajo na desettisoče mrtvih, na potoke prelite krvi, na požgane domove in vasi, na neizmerno trpljenje tisočev in tisočev našega ljudstva po italijanskih in nemških zaporih in koncentracijskih taboriščih. Naši dovčerajšnji zavezniki Anglija in Amerika pozabljajo, kaj so še včeraj govorili, ko so nas pozivali v boj proti fašizmu v imenu Atlantske karte. Pa tudi Francija, ki je doživela vse strahote nemške okupacije, noče povsem razumeti težnje in pravice našega ljudstva. In končno, da ne govorim o Italiji, ki preko ust Bonomija nesramno potvarjajoč zgodovinska dejstva skuša ohraniti svoje imperialistične pozicije v Julijski krajini za ponovitev razbojniškega napada na Jugoslavijo in Balkan.

Internacionalizacija

Zaradi vsega tega smo danes prisiljeni napraviti novo žrtev, sprejeti internacionalizacijo Trsta, čeprav to ne odgovorja političnim, gospodarskim in zemljepisnim zahtevam Trsta in njegovega narav rega zaledja, še manj pa volji ogromne večine prebivalstva Trsta in celotne Julijske krajine, ki se je za priključitev k Jugoslaviji borilo.

Če že moramo sprejeti še to žrtev v interesu miru in da se premaga današnji težavni položaj, ne moremo se pa strinjati z rešitvijo, ki naj bi temu tržaškem ozemlju priključila popolnoma slovenske in hrvatske kraje v Istri, na zapadu popolnoma slovenske kraje in tako odrezala slovenski narod od morja.

SIAU je ustvarila in utrdila slovansko-italijansko bratstvo

Od ustanovitve pa do danes je SIAU napravila slavno pot, pot dosledne in neizprosne borbe proti fašizmu, največjemu sovražniku svobode in napredka, pot borbe za demokracijo, za pravice našega ljudstva. V teku te borbe je SIAU ustvarila resnično bratstvo italijansko slovenskega naroda in ga v borbi utrdila. To je največja pridobitev naše borbe in daje zgled vsem narodom, kako je mogoče ustvariti resnično bratstvo narodov na osnovi spoštovanja pravice in svobode vsakega naroda. To pot mora SIAU tudi nadaljevati in v tej odločilni bitki podvojiti svoje napore za dosego ciljev, ki jih ima pred seboj. Če bo SIAU zvesta svojim tradicijam tudi v današnjih dneh, ko se bije bitka za naše kraje, mobilizirala najširše ljudske množice v borbi za njihove pravice, uspehi borbe ne bodo izostali, in bo tako SIAU pred svojim ljudstvom in pred zgodovino izvršila svojo dolžnost.

Popolna svoboda tržaškemu ozemlju!

Če govorimo o svobodnem tržaškem ozemlju, potem si mi to svobodo predstavljamo v polnem pomenu besede. Ni mogoče zamisliti si svobodnega tržaškega ozemlja, če se ne da prebivalstvu, ki prebiva na tem ozemlju vsa možnost in pravica, da se samo upravlja, da si samo in svobodno voli svojo izvršno in zakonodajno oblast — svoj parlament. Ni mogoče zamisliti si svobodnega ozemlja, če ima vso oblast v rokah guverner, predstavnik tuje sile, ne pa svobodno izvoljen parlament. S tem se daje možnost vmešavanja tujih sil v notranje razmere svobodnega tržaškega ozemlja, posebno če pomislimo, da so interesi tuje sile, katero predstavlja guverner, nasprotni interesom prebivalstva svobodnega tržaškega ozemlja. Izkušnje preteklega leta nas uče, kako bi izgledalo tržaško ozemlje, če bi guverner, predstavnik takšne sile, imel vso oblast, ne pa svobodno izvoljeni parlament.

Če pa hočemo, da bo svobodno tržaško ozemlje lahko gospodarsko živelo in se razvijalo, je nujno potrebno, da se najtesneje poveže s svojim naravnim zaledjem — Jugoslavijo in preko nje z državami Srednje Evrope. To je v pojmi meri mogoče edino, če bo Trst imel gospodarsko unijo z Jugoslavijo.

Takšna je torej, tovariši, perspektiva naše borbe. Sedanji politični položaj pa terja od nas, od SIAU in vsakega posameznega člana, da v tem pravcu do največje možnosti razvije svojo politično aktivnost. Bitka, ki se vodi v Parizu za usodo naših krajev, je naša bitka, je bitka za boljšo bodočnost vsega našega ljudstva. V tej težki bitki ne moremo stati ob strani in mirno čakati, kaj bo odločila mirovna konferenca. Da smo prišli že do sedanjih rezultatov v zvezi z vprašanjem Trsta in Julijske krajine, je v prvi vrsti zasluga našega ljudstva, ki je znalo na vsakem koraku in ne glede na žrtve braniti pred celim svetom svoje pravice. V tej težki bitki nismo sami. Na naši strani je Jugoslavija, ki tako odločno vodi bitko za pravice naše-ga ljudstva, na naši strani je velika mogočna Sovjetska zveza, dosledna pobornica in zaščitnica svobode in pravice vseh narodov, na naši strani je prijateljska Poljska in Češka in vse resnično demokratične sile sveta. S tega mesta jim izrekamo v imenu našega ljudstva najtoplejšo zahvalo.

Šranski republikanski poslanik v Beogradu izročil poverilnice

Beograd, 17. — Izredni poslanik in opolnomočeni minister španske republike v Jugoslaviji Frederico Mignana je izročil svoje poverilnice predsedniku prezidija Ljudske skupščine Federativne ljudske republike Jugoslavije dr. Ivanu Ribarju.

Jugoslovansko-češkoslovaška trgovinska pogajanja

Beograd, 17. - Tanjug —Jugoslovanski minister za zunanjo trgovino Petrović in industrijski minister srbske vlade Veselinov sta odpotovala v Prago na trgovinska pogajanja.

AMERIŠKA DEMOKRACIJA

ZDA NE DOVOLI

jugoslovanski delegaciji na kongres ameriških Slovanov

Beograd, 17. - Tanjug — Vseslovanski odbor v Jugoslaviji je poslal kongresu ameriških Slovanov v New Yorku brzojavko, s katero obvešča, da je ameriško poslaništvo v Beogradu odklonilo potni list jugoslovanski delegaciji, ki bi se morala dne 20. septembra udeležiti III. kongresa ameriških Slovanov v New Yorku.

Delegacija je bila sestavljena iz 8 članov. Po jugoslovanskem ministrstvu zunanjih zadev so prosili ameriško poslaništvo v Beogradu za potovanje v ZDA. Omenjeno poslaništvo pa je dovoljenje odklonilo. Slovanski odbor v Jugoslaviji vidi v tem ne samo sovražno dejanje proti narodom Jugoslavije in Slovanom sploh, pač pa tudi proti miroljubnim in demokratičnim silam sveta, kajti kakor je znano, je bil kongres v Ameriki sklican ne samo, da bi se utrdilo bratstvo in sodelovanje z ameriškimi Slovani, pač pa tudi, da se podpre in utrdi mir in demokracija v svetu.

Slovanski odbor v Jugoslaviji protestira proti temu dejanju ameriškega poslaništva v Beogradu in prosi kongres ameriških Slovanov, naj obvesti vse člane kakor tudi ameriško demokratično javnost o tem sovražnem dejanju.

88.000 agrarnih interesentov dobilo posestva

Novi Sad, 17. — Začelo se je redno zasedanje ljudske skupščine za avtonomno pokrajino Vojvodino. Iz poročila tajnika izvršnega odbora je razvidno, da je bilo na podlagi zakona o agrarni reformi razlaščenih nad 1 milijon zemljiških posestev v skupni površini 500.000 ha. Pri tem je 88.000 agrarnih interesentov dobilo posestva. Obnovi poljedelstva se posveča največja pažnja. Izdelali so že načrt za jesensko sestev, ki predvideva povišanje industrijskih pridelkov. Organizirali so 20 poljedelskih mehaničnih postaj, ki zmorejo 2700 traktorjev. Odprli bodo tudi poljedelske šole. Kmetijske zadruge so dobile za 28. milijonov dinarjev kredita. Od osvoboditve do danes je blagovni promet znatno narastel kakor tudi kupna moč kmetov, ker cene industrijskim izdelkom padajo medtem ko so cene žitu nespremenjene. Industrijska proizvodnja v Vojvodini stalno narašča.

V Dalmaciji gradijo velik vodovod

Beograd, 17. - Tanjug — V Dalmaciji so pred nadavnim začeli graditi velik vodovod na področju Trogir - Šibenik - Drnič. Vodovod bo dovajal vodo kakim 30 vasem. V poletnih mesecih je bilo to ozemlje navadno brez vode. Kmetje so bili prisiljeni voziti vodo 30 km daleč. Tudi prebivalstvo je rado pomagalo pri gradnji vodovoda, ki bo ena najvažnejših in najpomembnejših vodnih naprav.

KRATKE VESTI

SUVA. — Zaradi vulkanskega izbruha je ves otok Neuafoou v skupini Tonga, 720 km vzhodno od otokov Fidshi, strašno opustošen.

BEOGRAD. — Od osvoboditve do danes so v Srbiji obnovili že 17.000 hiš, ki so bile v vojni porušene. Do konca leta bo to število občutno narastlo. Preteklo leto je vlada Ljudske republike Srbije določila za obnovo porušenih krajev 30 milijonov dinarjev, letos pa 174 milijonov dinarjev.

KAIRO. — Na univerzi v Aleksandriji so se prvič po zopetni otvoritvi redno vršila predavanja. Do sedaj so namreč študentje stavkali v znak protesta proti načrtu prijateljske pogodbe z Veliko Britanijo.

Potsdamskih sklepov

o zapadni poljski meji ne more nihče spreminjati

Moskva, 17. - Tass — V zvezi z nekaterimi izjavami Molotova o zapadni poljski meji poudarja agencija Tass velik pomen, ki ga je imela berlinska konferenca in odločitve glede zapadne poljske meje in pravi: Konferenca je obenem sprejela odločitve o preselitvi v Nemčijo nemškega prebivalstva z ozemelj, ki je bilo odstopljeno Poljski. Agencija poudarja, da ti sklepi nikakor ostali samo na papirju, ker se je v enem letu poljske uprave na to ozemlju odselilo 10 milijonov Nemcev na nemško ozemlje, od teh polovico v britansko zasedbeno cono. Te izgnane Nemce nadomeščajo s Poljaki iz drugih poljskih pokrajin. Milijoni Poljakov so se že naselili v teh krajih in zdi se, da bo predstavniki ameriških Združenih držav, kakor tudi ostalih držav o tem dobro obveščeni.

Vse to je dokaz, da je sklep berlinske konference, ki so ga podpisali Truman, Attlee in Stalin, že določil zapadne poljske meje in se naj so potrebne samo še formalno potrditi na mednarodni konferenci za mirovno pogodbo z Nemčijo. Res je, da nekatere Byrnesove izjave v tem vprašanju lahko povzročijo dvome v nekaterih ameriških krogih, toda sklepov berlinske konference o zapadnih poljskih mejah ne bo mogel nihče spremeniti. Tako je stališče sovjetske vlade in VSSR. želi Poljakom čim večjega uspeha pri njihovem velikem delu za obnovo na zapadnem ozemlju in izraža željo po bratskem sodelovanju med demokratično Poljsko in Sovjetsko zvezo.

Usoda angleških brezdomcev

London, 17. — Danes so pozvali pred sodišče 12 predstavnikov «brezdomcev», ki so bili zasedli razna prazna stanovanja v Londonu. Sodišče je dalo brezdomcem 3 dni časa, da izpraznijo stanovanja. Komandosi brezdomcev so izjavili, da se bodo uprli izgonu. List «Daily Mail» piše, da sestavljajo te komandose bivši komandosi padalci, ki so snoči v Glasgowu organizirali poseben obramben korpus, ki bo imel nalogo braniti 6000 škotskih brezdomcev. Njihov voditelj je izjavil: «Nameravali smo postopati mirno, če pa bodo skušali uporabljati tolovajska sredstva proti ženam in otrokom bivših bojevnikov, da bi jih vrgli na cesto, bomo prisiljeni sestaviti naše obrambne kadre.

Neredi v New Yorku

London, 17. VZN. — Kakor poroča BBC, so danes razmestili znatna policijska ojačanja po newyorških pomolih zaradi prvih nasilnih dejanj, ki so se dogodila po začetku velike stavke pristaniških delavcev.

Strell v Bombayu

Bombay, 17. (VZN). — Davi ob 10.30 uri po krajevnem času so v enem izmed najbolj naseljenih mestnih področij v ulici Kaldadevi v Bombayu oddali v hitrih presledkih strele iz revolverja, ki so povzročili paniko. Po dobljenih vesteh je bilo 19 oseb ranjenih, 4 pa ubite.

Bombay, 17. VZN. — Včeraj so v Bombayu zabodli dve osebi in 15 ranili.

Tudi u Tangerju protestna zborovanja

Gibraltar, 17. — Agencija «AFP» poroča o glasovih, da je snoči baje prispela v Tanger ena britanska infanterijska kompanija za vzdrževanje reda. V sredo in včeraj je domače prebivalstvo priredilo protestna zborovanja zaradi pomanjkanja živil in visokih cen. Ladja «Saint Prides Bay» je snoči baje zapustila Gibraltar in odplula v Tanger.

Grška „svoboda"

Atene, 17. VZN. — Zaradi ukaza sodnih oblasti so zaprli v Atenah urade grške komunistične stranke. Aretirali so 30 oseb, ki so bile v prostorih.

RAZPRAVA V ZAGREBU

NADŠKOF STEPINAC JE VODIL

zločinsko delovanje zarotniških skupin

V Zagrebu se nadaljuje razprava proti ustaško-križarskim zločincem. V soboto je bil zaslišan obtoženi duhovnik Josip Šimecki, ki je bil spričo neovrgljivih dokazov prisiljen priznati svoja zločinska dejanja. Njegovo zaslišavanje je ponovno potrdilo, da je bil Stepinčev nadškofijski dvorec glavno oporišče domače in tuje reakcije. Šimecki je obširno pripovedoval, kako je prišlo do blagoslovitve križarske zastave, ki jo je blagoslovil on sam. Šimecki je dobavljal križarskim skupinicam tudi orožje, zdravila in potrebščine. Prav tako je z vednostjo nadškofa Stepinca zbiral, razmnoževal in razpačeval letake, ki so pozivali Hrvate na boj proti ljudski oblasti in varali ljudstvo z nekako intervencijo iz inozemstva.

Zaslišan je bil nato Gjuro Marić, bivši ustaški stotnik in kurat Pavelićeve telesne straže. Njegova glavna naloga je bila dobavljati ponarejena potna dovolila in druge dokumente za ustaške agente in vohune. Povedal je tudi, da so pobudo za delo ustaško-križarskih skupinic dali pastirsko pismo in okrožnice, ki so prihajali od nadškofa. Ko so se začele ljudske oblasti zanimati za Marića, je nadškof izposloval pri tržaškem škofu Santinu, da ga je imenoval za profesorja bogoslovja z Pazinu.

Na ponedeljski razpravi je javni tožilec prebral vrsto izpovedi obsojenih duhovnikov in križarjev. Iz vseh izpovedi je razvidno, da so imeli glavno vlogo v tej akciji protiljudski duhovniki, redovniki, redovnice, samostani in župnišča ter da je bilo vse osredotočeno v rokah nadškofa Stepinca.

Sodišče je nato zaslišalo 17 prič iz raznih krajev Hrvatske, ki so pripovedovale o zverinskih pokoljih, ropanjih in teroriziranju prebivalstva po križarjih.

Sledilo je zaslišavanje obtoženega dr. Pavla Gulina, ki je že leta 1941 sodeloval z okupatorjem, in deloval proti narodno osvobodilni borbi ter bil zato od tega gibanja obsojen na smrt. Zbežal je nato na Hrvatsko in tam sodeloval z ustaši ter nadaljeval svoje zločinsko delo tudi po osvoboditvi. Razprava se nadaljuje.

Razglasitev sodbe v Nürnbergu bo 30. t. m.

Nürnberg, 17. — Danes so javili, da bo razsodba proti nemškim vojnim zločincem razglašena 30. septembra, namesto 23. Zakasnitev je povzročilo obilno delo, ki ga imajo s sestavljanjem in prevajanjem obsežne sodbe na 3 jezike. Sodba ima več sto strani.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Po Rudkovem in Božinem izletu v radiu Trst II

Iz poročila VZN povzemamo, da je bilo besedilo, o katerem smo včeraj poročali pod naslovom «Tendenciozne bedarije v tržaškem radiu» oddano iz «nelzogibnih tehničnih razlogov», ne da bi ga predhodno predložili nadzornemu uradu. Nameščenca, ki je to zakrivil, so v ponedeljek odpustili.

Zadeva pa za nas še ni končana. «Tendencioznih bedarij» je bilo v tržaškem radiu II. že več. Eno tako smo tudi omenili.

Ali so bili tudi «nelzogibni tehnični razlogi», da niso bila pregledana?

Želimo tudi tozadevnega pojasnila.

Superdemokracija

KER SO POBIRALI PROSTOVOLJNE PRISPEVKE — OBSOJENI

Zadnje dni avgusta je civilna policija v Kanalu aretirala predsednika okrajnega NOO za Kanalsko in tov. Kumarja, Močnika in Mariniča in jih dolžila vseh mogočih protizakonitosti. Te dni je bila proti njim razprava, češ da so pobirali prostovoljne prispevke v gostilnah brez oblastvenega odobrenja. Goriška pretura jih je obsodila na 16 tisoč lir globe. Obtoženci so po svojih odvetnikih proti tej kazni vložili priziv.

Vsa naša štiriletna borba je slonela na prostovoljnem prispevanju vsega naroda, danes pa se civilna policija in civilno sodišče proti temu ljudstvu poslužuje fašističnih zakonov, da ga za dejanja, ki so še danes v splošno korist, kaznuje. Prostovoljni prispevki so bili namenjeni revnim družinam. Na koga naj se potemtakem obračajo te družine? Civilni policiji in raznim sodiščem — po vsem tem prav gotovo ni nič mar zanje.

Ob novem "demokratičnem" koraku ZVU

Samo fašizem je zabranil sindikalna zborovanja

Brzojavka Pokrajinskega odbora ES Svetovni sindikalni zvezi v Pariz

Včeraj smo na kratko poročali, da je ZVU prepovedala tržaškemu delavstvu zborovanje, ki bi moralo biti včeraj na trgu Garibaldi. Na tem zborovanju, ki bi bilo imelo čisto sindikalni značaj, so hoteli delavci razpravljati o težkem gospodarskem stanju v naši pokrajini, o obupnih gmotnih razmerah delavskih družin, o brezposelnosti, o zaposlitvi delavcev z onstran Soče, o naraščajoči draginji in drugih važnih gospodarskih vprašanjih. So to vprašanja, ki tarejo vse tržaško delovno ljudstvo in ki terjajo nujne rešitve. ZVU pa se kljub temu ni zdelo umestno, dovoliti delavcem javno zborovanje in je še enkrat pokazala svoje protidemokratično ravnanje, ki je v kričečem nasprotju z njenimi načelnimi izjavami. Po nizu prepovedi političnih zborovanj so prišla sedaj na vrsto še sindikalna. Nihče ne bi pričakoval, da bo ZVU šla tako daleč. Najbrž noče, da bi svet zvedel za resno gospodarsko stanje, ki je plod njene politike in brezbrižnosti in posledica nenaravne gospodarske povezanosti z Italijo.

Zaradi te odkrite kršitve demokratičnih pravic delovnega ljudstva, je Izvršni odbor sindikalne pokrajinske zveze poslal svetovni sindikalni zvezi v Pariz naslednjo brzojavko:

«Pokrajinska zveza Enotnih sindikatov v Julijski krajini je ogorčena spričo ponovnih omejitev sindikalne svobode. Tako omejitev smo doživeli tudi danes z odklonitvijo ZVU, da bi se vršilo javno zborovanje čisto sindikalnega značaja. Zveza je protestirala pri ZVU in prosi za poseg Svetovne sindikalne zveze, da se obnove sindikalne in demokratične svoboščine».

Mestna skupščina Enotnih sindikatov pa je poslala ZVU naslednjo protestno resolucijo: «Letna mesta skupščina ES je po svojih predstavnikih izvedela, da je ZVU prepovedala javno sindikalno zborovanje, ki bi se moralo vršiti v torek 17. t. m. na trgu Garibaldi. Zato izraža vse svoje ogorčenje in odločno protestira proti tej zlorabi na škodo sindikalnih svoboččin na tem področju, svoboččin, ki so bile priborjene s tolikimi žrtvami po 25 letih fašističnega terorja.

Prepoved tega zborovanja, ki bi se bilo moralo vršiti izključno iz ekonomskih razlogov, okrnjuje najosnovnejše demokratične pravice tržaškega delovnega ljudstva.

Zato skupščina najodločnejše protestira pri ZVU in izraža najglobljo ogorčenje delovnih množic naše pokrajine.

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Dobra srca

Ob obletnici smrti naše drage mame Terezije Vitez roj. Mislej darujejo otroci 700 lir za sirote padlega tov. Karla Hlače.

Za tiskovni sklad daroval N. N. 100 lir.

Raznarodovalno zapostavljanje slovenščine pospešuje tudi ZVU

NAŠIH ŽIVLJENJ NI ŠKODA?

Na cesti tik pred Repentabrom razstreljujejo mine. Tam je tudi velik napis v angleščini in italijanščini, ki opozoruje na nevarnost. Ni pa imela ZVU za potrebno, da bi na tem stoodstotno slovenskem ozemlju dala napraviti napis tudi v slovenščini, kakor, da je vseeno, če raztrga mina Slovenca, ki ne razume napisa.

V ČISTO SLOVENSKIH PREDELIH VSILJUJE ZVU ITALIJANSKI URADNI JEZIK

Tudi v nabrežinskem okraju, kjer je 90% prebivalcev slovenske narodnosti, prav lepo vidimo, kakšna je v dejanjih demokracija, ki nam jo je prinesla ZVU. ZVU tukaj pismeno uraduje še vedno v italijanščini, kakor nam je uradovala vsiljena fašistična oblast. Italijansko odgovarja ZVU na prošnje in dopise ljudstva in ustanov. Italijanske so okrožnice prehranjevalnega urada nabrežinskim trgovcem, čeprav so vsi Slovenci. Tudi na železniški postaji so vsa naznanila javnosti v italijanščini. Vozni listek morajo zahtevati naši ljudje v italijanskem jeziku. Posebno nejevoljno pa je ljudstvo z razmerami na postaji «Bivio», kjer so že nekateri fašistično navdahnjeni uslužbenci, ki nikakor ne morejo pozabiti zlatih Mussolinijevih časov.

«Nabrežina» je bila vsa tisočletja, odkar so se tu naselili stari Slovani, pa do dne, ko je razpadla habsburška monarhija. Prišla je italijanska, zbrisali so napis na železniški postaji in postavili novega: «Aurisina». Z osvoboditvijo po naših partizanih so ljudje zbrisali ta napis in ga zopet nadomestili s pravim imenom «Nabrežina».

«Dolžnost vsakega zavednega Slovenca in demokratičnega Italijana je, da vrne vse okrožnice, dopise itd., katere niso sestavljene v slovenščini, odnosno obeh jezikih, pristojnim uradom s primerno opombo.» — Tako sodi o tem neki nabrežinski tovariš.

POSLOVANJE ZVU SVARILEN VZGLED

Vprašanje zapostavljanja slovenščine pri poslovanju ZVU pa presega poedine krajevne primere. Saj takih krajev je v Slovenskem Primorju nešteto. Tej kritici je izpostavljena pretežna večina večjih in manjših vasi v coni A.

Vsi Združeni narodi, ki imajo svoje predstavnike na mirovni konferenci, so si edini, da mora vladati v Julijski krajini narodna in jezikovna enakopravnost. Tako teorija. Kar so pa vsi — tudi Amerika, Velika Britanija in Francija — (sicer) v teoriji priznali. (Sovjetske zveze jasno ni treba omenjati) tega ZVU kratko malo in v brk vsem krvavo priborjenim pravicam ter besedam zavezniških predstavnikov v Parizu ne priznava. Brez najmanjšega sramu se v coni A nadaljuje vsiljevanje italijanščine in zapostavljanje slovenščine.

Naše ljudstvo ni ne slepo ne gluho. Najbolj pa je občutljivo na onih mestih, kjer ga je že 27 let žulil tuj imperialistični jarem. Zato je praksa zavezniške vojaške uprave našemu ljudstvu svarilen vzgled za vsiljevanje nekih režimov, preko statuta, če bi utegnili nadalje razlikovati med teorijo in prakso, kakor to že izvaja ZVU. Ima pa naše ljudstvo že svoja izkustva — zato tudi ne klone pred takim vsiljevanjem in se hoče boriti za svoje pravice tako uspešno, kot je pokazalo, da ume.

Skrb za naše otroke

OTROCI DRUGE KOLONIJE V KOJSKEM SO SE VRNILI. — DANES PRIDE III. SKUPINA.

Zdrava mladina je veselje in ponos ljudskih množic. Posebno so to razumele ljudske oblasti ter vse primorsko ljudstvo. Ob osvoboditvi Primorske od okupatorja in petindvajsetletnega zatiranja so začeli, seveda v manjšem obsegu, organizirati sirom Primorske otroške kolonije, katere so bile neke vrste okrevališča in letovišča za šibkejše otroke. Letos pa so te kolonije zadobile velik razmah. V njih so našli poletni oddih tisoči otrok predvsem iz naših mest, pa tudi z dežele. To so bili sinovi delovnih ljudi iz Trsta, Tržiča, Gorice iz Furlanije ter iz mnogih drugih krajev cone A.

Do danes so Brici darovali za otroke v koloniji 1998 litrov mleka, 2170 kg sadja, 988 kg zelenjave in znatne količine raznih drugih živil. Med vasmi je vladalo pravcato tekmovanje in tekmovali so celo posamezniki. Odzvale so se vse vasi zlasti pa Hum, Medana, Nebli, Steverjan. Med poedinci tov. Štekar iz Steverjana.

Gostovanje v Brdih sta do sedaj uživali dve skupini, vsaka po 120 otrok. Dne 18. septembra bodo v Kojskem slavnostno sprejeli že tretjo in za letos zadnjo skupino dece, ki je potrebna okrevanja.

Napadi na ulici

Predvčerajšnjem ob 1. uri ponoči so zakrinkani neznanci v ulici Scala Santa napadli Ferdinanda Guerinija in njegovo ženo. Eden izmed napadalcev je proti njemu vrgel tudi ročno bombo, ki pa k sreči ni zahtevala hujših poškodb.

V petek 13. t. m. ob 11. uri zvečer pa sta brata Bruno in Josip Ferfolja v bližini gostilne D'Oro mečno pretepla Ludvika Pernarčka.

Oborožen napad z ročno bombo

Včeraj sta dva zakrinkana neznanca napadla Ferdinanda Guerinija, ki stanuje v Scala Santa št. 159, ko se je proti eni ponoči vračal z ženo domov. Neznanca sta mu, potem ko sta ga zgrabila za rame, grozila s smrtjo, vihteč nad njim top predmet ter nato mogoče vznemirjena zaradi ženinega kričanja na pomoč, vrgla proti Guerriniju ročno bombo, ki se je razpočila tik njega in mu prizadejala mnogo ran, ki pa na srečo niso težke. Nato sta napadalca jadrno zbežala.

Osla so mu ukradli

Včeraj popoldne so Fustu Virgiliju ukradli osla s paše v bližini njegove hiše. Prejšnji dan pa so tatovi odnesli iz njegovega stanovanja jermen. Oškodovan je za 25 tisoč lir.

Aretacija sleparja s cigaretami

Aretirali so 48 letnega Angela Germinassija, ki je pred nekaj dnevi osleparil Elija Blasija za 60.000 lir, ki mu jih je izročil za cigarete, katerih pa Angel ni prinesel.

Uboj v Pulju

54 letni Anton Viskovič je v nedeljo zvečer v gostilni «Alla nostra bandiera» žalil 64 letno lastnico gostilne Naldo Banci. Njej je prišel na pomoč njen prijatelj in gostilniški uslužbenec Matej Banci. Viskovič je bil že pred 3 leti napadel Naldinovo in je moral zaradi tega odsedeti 9 mesecev v zaporu. Tokrat pa je Viskovič napadel tudi Bancija, ki jo je hotel braniti, pokleknil nanj, ga davil z levico, z desnico pa vihtel nož. Naldinova je medtem pobegnila, da bi priklicala pomoč. Ko pa ni našla nikogar, se je vrnila v kuhinjo. Čim jo je zopet Viskovič zagledal, jo je ponovno zgrabil z desnico za vrat in pri tem izpustil nož. Naldinova se mu je zopet izmuznila, Banci pa je zgrabil nož in se z njim branil pred Viskovičem, ki ga je pričel daviti. Zabodel je Viskoviča večkrat v prsa. Viskovič je podlegel ranam. Bancija so aretirali.

Koncert kulturnega krožka „Zol" v Skednju

V četrtek 12. 9. 1946, ob 20.30 uri, je priredil kulturni krožek «Zol» v Skednju pevski in inštrumentalni koncert, pri katerem so sodelovali sopranistka Ksenija Vidali-Demarchi, violinist Karel Sancin in pianistka Mirca Sancinova.

Domač topel značaj je vdahnilo koncertu dejstvo, da so sodelovali sami domačini — Skedenjci, spored pa je obsegal tudi dela naših primorskih skladateljev. Vse tri umetnike že poznamo iz prejšnjih nastopov, zato bi bilo odveč govoriti o kvaliteti njihovega izvajanja. Pokazali so ponovno, da njihovo umetniško prizadevanje zanje zelo lepe uspehe. Navdušenje, poslušalstva je posebno vzbudila arija iz II. dejanja Puccinijeve opere Madame Butterfly, ki jo je morala Vidalijeva ponoviti. Izmed skladb, ki jih je izvajal prof. Sancin, moramo reči, da nam je prav posebno ugajal Fibichov «Polin». Zdi se nam, da je violinist ravno pri tej skladbi v največji meri pokazal svoj smisel za občuteno oblikovanje.

Spored je bil izbran dobro in značaju prireditve primerno. Občinstvo je popolnoma zasedlo dvorano, kjer je bil koncert in je pazljivo sledilo izvajanju posameznih točk.

Sedaj, ko se začenja koncertna sezona, želimo čim več takih prireditev.

D. O.

V bolnišnico so sprejeli

Guida Malusija, ki ga je pri Sv. Jakobu povozil neki motorist, Marijo Fabrettijevo, ki jo je v ulici Rossetti podrl nepreviden kolesar in Cirila Furlanija, ki se je ponesrečil pri delu v delavnici Sv. Marka, kjer je padel z odra 10 metrov visokega. Prvo pomoč pa so nudili Egidiju Zonti.

Pogrešani

Novacchija Emilija, partizana IV. bataljona Rim, VIII. brigade XVII. divizije VII. korpusa pogrešajo izza boja pri Kočevju-Koritnice dne 23. oktobra 1944 leta. Kdor ve kaj o njem, naj to sporoči družini Novacchi, Tržič, drevored Aleksandra Volte 60.

Boscarol Viktor, star 46 let, je bil partizan in pozneje interniran v Dachau. Kdor ve kaj o njem, naj to sporoči družini Boscarol Angela, Ronke, ul. Salita Doberdob 18.

RADIO TRST II.

SREDA, 18. SEPTEMBRA

7. jutranja glasba; 7.25 koledar; 7.30 vesti v ital.; 7.45 vesti v slov.; 12 komorna glasba; 12.30 Charles Williams-ov orkester, prenos iz Vidma; 12.45 napoved časa - vesti v slov.; 13 vesti v ital.; 13.15 slovenske pesmi; 13.30 orkester Harry Roy, prenos iz Vidma; 14 pregled vesti - čitanje sporeda; 14.05 predavanje: Matija v risu; 17.30 valčki; 17.45 Saludos Amigos, prenos iz Vidma; 18 Chopinove skladbe; 18.15 radijska univerza; 18.30 operetna glasba; 19 svetovna književnost; 19.15 oddaja odreda jugosl. armade; 14.45 predavanje; 20 napoved časa - vesti v slov.; 20.15 vesti v ital.; 20.30 glasbena razstava; 20.45 predavanje: Winston Churchill; 23.10 zadnje vesti v slov. na postaji Trst I, 263.2 m.

KINOPREDSTAVE

NAZIONALE 16.30: «Pripetilo se je nekega večera» - F. March, L. Young.
SUPERCINEMA. 16: «Zgodbe lahkoživke» - M. Berti, C. Gora.
ITALIA. 16: «Povprek poljubljajo nevesto» - J. Crawford, M. Douglas.
ALABARDA. 16: «Skromašni sprog» - V. Gioi, L. Cortese.
IMPERO. 15.45: «Navdihovalka» - B. Stanwyck.
VIALE. 16: «Dvajseti vojskovodja» - R. Villa.
MASSIMO. 16: «Takšno je življenje» - P. Blanchar, A. Ducaux.
GARIBALDI. 16: «Odmev mladosti» - C. Colbert, J. Payne.
NOVO CINE. 16: «Ugrabitev Sabink» - T. Campanini.
ODEON. 15.45: «Zlata vrata» - L. Boyer, P. Goddard.
SAVONA. 16: «Junaki morja» - N. Coward, C. Johnson.
AZZURRO. 14: «Potovanje okrog sveta» - Fernandel.
RADIO. 16: «Neumna devica».
MARCONI. Ob 16. in ob 20. na prostem: «Srečna deklica» - A. Sothern.
VITTORIA. Ob 16. in ob 20.15. na prostem: «Negotovo čustvo» - M. Oberon.
ADUA. 15.30: «Klub devetintridesetih» - R. Donat, M. Carroll.
VENEZIA. 15.30: «Mestno strašilo».
CARDUCCI. 16: «Branilci zakonov» - L. Carillo.
BELVEDERE. 16: «Črno prizorišče» - R. Massey.
ARGENTINA. 16: «Samson» - H. Baur.
GRAD SV. JUSTA. 21: «Na poljih slave» - J. Leslie, J. Cagney.
POLETNO GLEDALIŠČE V JAVORNEM VRTU. 21: «Butterfly-večer» - M. Cebotari, F. Gischetti.
CENTRALE. Od 9-12 in od 15-22: Ivonne, najdebelejša žena sveta (284 kg).

★

KINO NA OPČINAH. 20: «Zračne sile».
PROSVETNI DOM - NABREŽINA. V petek ob 20.30 in v nedeljo ob 17. in 20.30: ruski film: «Na pragu časti» (nadaljevanje «Petra velikega».

Odg. urednik DUŠAN HREŠČAK

† Po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, je preminula včeraj naša ljubljena soproga in mamica

MARIJA KODRIČ

Pogreb nepozabne pokojnice bo danes 18. t. m. ob 16.30 iz hiše žalosti ulica Costalunga št. 218.

Trst, 18. septembra 1946.

Žalujoči soprog, hčerka, sin (odsoten) in zet.

VESTI S PODEŽELJA

Kostanjevica

PROSLAVA 8. SEPTEMBRA PADCA FAŠIZMA

V nedeljo 8. t. m. smo svečano proslavili 8. september, dan padca fašizma. Ob 18. uri je bilo na sredi vasi množično zborovanje, na katerem je neki domačin govoril o pomenu te tretje obletnice. Po govoru se je razvila skozi vas povorka s zastavami na čelu.

Pliskovica

RESOLUCIJA P.N.O.O.-JU ZA SLOV. PRIMORJE IN TRST

Tudi naša vas je slovesno proslavila 8. september, dan padca fašizma. Na zborovanju, na katerem je bila zbrana vsa vas, so tajnik odbora SIAU, predsednik KNOO ter ostali govorniki poudarjali zgodovinski pomen tega dneva. Ob navdušenem pritrjevanju smo na koncu zborovanja sprejeli resolucijo za PNOO v Trst, v kateri izražamo priznanje in zaupanje v vodstvo Pokrajinskega NOO-ja, ki nas je vodilo ves čas oboroženе borbe in katero nas bo vodilo do končne priključitve k Jugoslaviji.

Komen

ZAHVALA PREBIVALSTVU ANKARANA

V imenu mater in pionirjev komenskega okraja se prisrčno zahvaljujemo prebivalstvu Ankarana za požrtvovalnost in ljubezen, ki jo je izkazalo našim otrokom na počitnicah.

Pionirji in pionirke so se vrnili iz Ankarana navdušeni za vse, kar so videli, za gostoljubnost, ki so je bili vsak dan deležni. Nimajo sploh besed, tako jim je bilo prijetno. Pripovedovanje otrok nima ne konca ne kraja.

Posebno so veseli, ker so poznali, kako ljudstvo cone B rado pomaga malčkom iz cone A.

Matere in celo otroci sami so nas naprosili, naj bi vsem družinam v Ankaranu izrazili hvaležnost za vse. Posebna zahvala italijanskim družinam, ki so lepo pri delu pokazale, kako pojmujejo slovensko-italijansko bratstvo.

Socialno skrbstvo za komenski okraj

Kobjeglava

KULTURNA PRIREDITEV PIONIRJEV

V nedeljo 8. t. m. so pionirji presenetili vso vas. Ne da bi koga predhodno kaj obvestili, so v nedeljo popoldne hodili od hiše do hiše in vabili ljudi na kulturno prireditev, ki so jo pripravili sami. Napravili so si oder, ki je bil lepo okrašen z zastavami in zelenjem. Nastopili so z desetimi točkami; med posameznimi točkami so tudi prav lepo zaigrali neko igrico. Prireditev so zaključili s petjem pionirske himne «Mi smo slovenski pionirji». Med prireditvijo so nabirali prostovoljne prispevke, s katerimi si bodo kupili nekaj knjig za knjižnico, 100 lir pa so darovali v pionirski sklad. Domače ljudstvo je bilo z nastopom pionirjev izredno zadovoljno, mi pa jih stavljamo ostalim za vzgled.

OBISK MLADINE PRI RANJENEM BORCU

Pred kratkim smo že poročali, da je mladina obiskala ranjenega sovaščana tov. Pipana Brankota, ki se zdravi v bolnišnici v Valdoltru. Ranjeni borec se je mladini zahvalil s kratkim pismom, v katerem se ji zahvaljuje za njeno pozornost in za darove, ki mu jih je prinesla. Svoje pismo je končal z željo, naj bi nadaljevala to, za kar so krvaveli najboljši sinovi naroda ter naj bi ostala strnjena z italijanskimi antifašisti — zvesta tradicijam narodno-osvobodilne borbe.

Postojna

SLOVESNA PROSLAVA 8. SEPTEMBRA

8. september je postojnski okraj proslavil nad vse veličastno. Iz vseh vasi v okraju je prihajalo ljudstvo na vozovih, ki so bili okrašeni z zelenjem in zastavami. Razvila se je velika povorka po mestnih ulicah. Na čelu povorke so nosili jugoslovansko, italijansko in delavsko zastavo, simbole bratstva in edinstva narodov. Na Vilharjevem trgu so množici spregovorili ljudski govorniki, ki so poudarjali zgodovinsko važnost 8. septembra. Manifestacija se je zaključila s petjem «Hej Slovani» in delavske himne.

Repentabor

NAŠE KNJIŽNICE IN ČITALNICE

Že za časa nar. osv. borbe si je naša mladina zadala nalogo, da uredi knjižnice. Po zaslugi mladih tovarišev ima sedaj vsaka izmed naših štirih vasic svojo zbirko knjig. V Vrhovljah so si celo uredili malo čitalnico. V splošnem se pa opaža premalo zanimanja po dobrem čtivu. Čas dolgih zimskih večerov se nam naglo bliža, koristno bi bilo, če bi se zanimali za boljšo ureditev naših knjižnic, kajti knjiga nam ni samo dober tovariš, ko se dolgočasimo, temveč predvsem najboljši učitelj in svetovalec pri ljubem domačem ognjišču. Mnogi siromašni ljudje se morajo zahvaliti za svojo izobrazbo prav dobri knjigi, čeprav niso imeli sredstev za študij. Zato naj se naše knjižnice uredijo tako, da bodo vedno odprte, z mnogo knjigami, ker moramo mnogo čitati. To nam bo v neprecenjeno korist pri našem bodočem srečnejšem življenju.

Jasno pa je, da si moramo predvsem sami pomagati, dokler ne bomo dokončno osvobojeni.

L. V.

Openski okraj za sirote

ASIZZ z Občin je pokrenila nabiralno akcijo v okraju za sirotišnico v ulici Buonarotti v Trstu in nabrala: 9552 lir, 197 l mleka, 84 kg sadja in zelenjave, 32 kg raznega živeža, 3 kg sladkorja, 172 jajc, 32 kg krompirja, 6 škatel konzerv, ½ kg rozin in 65 dkg slanine. K nabiralni akciji so prispevali: Bazovica 1000 lir, Lipica 41 l mleka, 45 jajc, 23 kg raznega živeža, 65 dgk slanine, ½ kg rozin, 6 škatel konzerv, 32 kg krompirja in 60 lir. Padriče 32 l mleka, 9 kg raznih živil in 2095 lir; Gropada 65 l mleka, 43 jajc in 2911 lir; Trebče 20 l mleka, 7 jajc in 955 lir; Bane 9 l mleka, 37 jajc in 2471 lir; Prosek 25 l mleka, 4 jajca, 30 kg sadja in 2 škatli mesa; Kontovel 42 l mleka, 54 kg sadja in zelenjave, 3 kg sladkorja in 70 lir. Vsem najlepša hvala.

Ob trgatvi

Nekateri kmetovalci so že pričeli s trgatvijo, dasi to nasprotuje vsakemu pravilnemu ravnanju, ker se pri takem postopanju jemlje možnost, da grozd nabere v sebi največjo množino sladkorja.

Mnogi kmetovalci so mnenja, da je napočil čas trgatve, ko ima grozdje nekoliko okusa po sladkobi. Če nam gre za dobro, zdravo in močno vino, ki naj se dolgo drži, moramo potrgati dovolj zrelo grozdje; v ta namen napravimo pred začetkom trgatve poskuse s tehtnico za mošt, pri čemer postopamo tako-le: vsak dan iztisnemo sok iz enega ali dveh grozdov in če opazimo, da ostane količina sladkorja v dveh do treh zaporednih dneh nespremenjena, je to znak, da je grozdje dovolj zrelo.

Navadno začenjamo s trgatvijo, kadar opazimo na grozdju sledeče znake: da je sok grozdja lepljiv, okus zelo sladak, da so ozobani grozdi in peclji strjeni, skoro olesenelі, da ima lupina barvo, ki je značilna za grozdje, da se dado jagode lahko ločiti od peclja in da so semena trda in skoraj olesenela. V tej dobi bi pomenila vsaka nadaljnja zakasnitev znižanje teže, izpostavitev pridelka nevarnosti, da ga dolgotrajno deževje pokvari, posebno kadar gre za plesnivo od grozdnega molja, toče in grozdne plesnobe (oidija) poškodovano grozdje.

Če odvzamemo trti preveč listja, se otežkoči dozorevanje in zmanjša množina soka, ki bi moral obogatiti grozd s sladkorjem.

Kmetovalci! Pomnite, da dobimo iz prezgodaj trganega grozdja šibka, trpka in kisla vina, ki ne vzdržijo dolgo.

G. V.

TU NI ITALIJA

Ob stavki delavcev v tovarni jute in konoplje

Pred nekaj dnevi so delavci tovarne jute in konoplje po Enotnem sindikatu tekstilne in oblačilne stroke poslali združenju industrijcev zahtevo po delni spremembi mezdnega sporazuma. Zahtevali so: 1. 90% povišanja mezd, ki jih določa omenjeni sporazum. 2. 15% doklade na mezde preddelavcem. 3. 50% doklade na osnovne mezde onim delavcem, ki izvršujejo težka ali nezdrava dela. 4. Vsako leto po eno delovno obleko. 5. Starostno povišanje mezd po 2., 4., 8. in 10. letu zaposlitve. 6. Pomožno osebje mora uživati take pogoje, ki jih določajo delovne pogodbe raznih strok bodisi glede razporeditve po stroki, bodisi glede plačil. 7. Za delo v skupinah morajo dobiti delavci 20% doklade na osnovne mezde.

Na te zahteve je združenje industrijcev odgovorilo, da je pripravljeno dati delavcem 25% predujma na osnovne mezde, dokler ne bodo v Italiji sklenili splošnega sporazuma za vse italijanske tekstilne delavce. Ker so industrijci odbili zahteve, se je pričela včeraj v tovarni jute in konoplje stavka, ki še vedno traja.

Včeraj ob 4. uri popoldne je odvetnik Levitus od Urada za delo pri ZVU poklical sindikalne zastopnike, da mu obrazložijo stališče delavcev. Dejal jim je, da ne more razumeti, zakaj delavci stavkajo, ko je vendar združenje industrijcev s svojo ponudbo dejansko pristalo na pogajanja. Zastopniki delavcev so mu odgovorili, da njihove zahteve nimajo nič opraviti z ureditvijo mezdnega vprašanja tekstilcev v Italiji in da se hočejo pogajati o tem na pokrajinski in ne na državni osnovi, ker tu ni Italija.

S tem so delavci odbili poskus industrijcev, ki skušajo ob vsaki priliki dokazati povezanost Trsta z italijanskim gospodarstvom.

Stavka nameščencev Selveg se nadaljuje

Stavka uslužbencev električnih podjetij SELVEG ima čisto gospodarski značaj. Nameščenci zahtevajo enkratno odškodnino v znesku 8000 lir za one delavce, ki dobivajo družinsko doklado in 6000 lir za one, ki ne dobivajo družinske doklade. Ker je podjetje odbilo te zahteve, so nameščenci in delavci stopili v stavko. Tudi na Goriškem so vsa električna podjetja pod upravo SELVEG-a. Delavci v svoji borbi za zboljšanje življenjskih pogojev nikoli ne gledajo na to, čigavo je podjetje, temveč branijo vedno le svoje upravičene zahteve po zboljšanju težkega gospodarskega stanja. Začeli so stavkati, da prisilijo podjetje, da sprejme zahteve delavcev in nameščencev. Nekateri električni delavci in nameščenci na Goriškem se niso odzvali stavki, ker mislijo, da se za njo skriva umazana politična špekulacija italijanskih Julijskih sindikatov. Člani Enotnih sindikatov so vedno bili solidarni z vsako stavko, ki je stremela po izboljšanju gospodarskega stanja delavstva. Uspeh vsake borbe pa odvisi od enotnosti delavskega razreda. Ker gre v tem primeru za izboljšanje gmotnih razmer delavstva, so stopili v stavko tudi pripadniki Enotnih sindikatov.

Potek stavke je miren in normalen, pogajanja med zastopniki električnih uslužbencev in družbo SELVEG so se že pričela.

Delavnost sindikatov na Goriškem

Nove mezdne pogodbe za obrtnike

Enotni sindikati so te dni v Gorici podpisali razne mezdne pogodbe za obrtnike, in sicer za krojače, krznarje, uslužbence pri pralnicah in likalnicah, za mizarje in za vulkanizatorje gum.

Dopolnilna pogodba za industrijske nameščence

Poleg omenjenih pogodb so Enotni sindikati v Gorici podpisali tudi dopolnilne pogodbe za nameščence v industriji na Goriškem.

Enotni sindikati so tudi sklenili z Združenjem obrtnikov mezdno pogodbo za pleskarje, barvarje, dekoraterje in tapetnike s papirjem.

FIZKULTURA

Jugoslovansko nogometno prvenstvo

Hajduk na čelu kvalifikacijske liste

V nedeljo so odigrali IV. kolo jugoslovanskega državnega nogometnega prvenstva, ki je prineslo precejšna presenečenja. Doslej sta ostali nepremagani samo še moštvi Hajduka in Partizana, medtem ko so morala že vsa druga moštva okusiti grenkobe poraza. V tabeli vodi še vedno Hajduk z enakim številom točk in z večjo razliko golov kakor Partizan. Veliko presenečenje tega kola je bila izredno visoka zmaga Hajduka nad prvakom Srbije Crveno zvezdo. Slovenski zastopnik v državnem prvenstvu FD Nafta iz Doljnje Lendave je moral to pot v Skoplje, kjer je doživel nepričakovano hud poraz. Prvak Makedanije je z odlično igro zabil gostom niz golov. Precej kriv za poraz je vratar Nafte. Zanimiva je bila tudi tekma med zagrebškima tekmecema Dinamom in Lokomotivo, v kateri je moral Dinamo odpreti vse ventile svojega nogometnega znanja, da je s čim manjšo razliko odpravil hudega nasprotnika. Rezultati tekem: Poboda Skoplje - Nafta (Dolnja Lendava) 6:2 (2:0), Hajduk (Split) - Crvena zvezda (Beograd) 5:0 (2:0); Dinamo - Lokomotiva (oba Zagreb) 2:1 (2:1); Partizan (Beograd) - Železničar (Niš) 5:1 (5:1); Metalec (Beograd) - Budućnost (Titovgrad) 2:0 (0:0); Spartak (Subotica) - Železničar (Sarajevo) 2:0.

Uspeh tržačana Strgarja Miloša

V nedeljo je bilo v Kranju prvenstvo Slovenije v orodni telovadbi. Uspehi tekmovanja so naslednji: člani: 1. Janez Škarelj (Ljubljana) 83 točk. 2. Strgar Miloš (Trst) 82 točk; 3. Vildman Oto (Ljubljana) 80 točk. Članice: 1. Gerbec Vida (Ljubljana) 58 točk; 2. Rupnik Lidija (Ljubljana) 57 točk; 3. Zorko Majda (Maribor) 56 točk.

Zmaga sovjetskih šahistov nad Amerikanci

KONČNI REZULTAT 12 IN POL PROTI 7 IN POL ZA Z.S.S.R.

V nedeljo in ponedeljek zvečer je bilo odigrano drugo, revanšno kolo šahovskega dvoboja med reprezentancama ZSSR in ZDA. Rezultati so: Botvinik 1: Ševevsky 0; 2. Keres 1: Fine 0; 3. Smislov 1: Denker 0; 4. Boleslavski pol: Horovitz pol; 5. Kotov 0: Kashdan 1; 6. Flohr pol: Steiner pol; 7. Rogozin 1: Pinkus 0; 8. Bondarevski 0: Kevitz 1; 9. Lilienthal pol: Dake po; 10. Bronštajn 0: Ulvestad 1.

Ob koncu dvoboja je vodja Američanov po radiu čestital sovjetskim šahistom na zmagi.

Tudi v Foljanu remi

Tekma Škedenj-Montebello prekinjena v 7' podaljška igre

Ko ni šlo in ni šlo v Trstu, je organizacijski odbor nogometnih tekem za pokal «Coverlizza» izbral po treh neodločenih rezultatih na tržaških igriščih nevtralno igrišče v Foljanu. Vse je bilo pripravljeno, da bodo to pot pokal izročili zmagovalcu. Odbor je bil tam, pokal so tudi imeli, samo zmagovalca ni bilo. Nogometna žilica nogometašev se je tudi v nedeljo tako razvnela, da je moral sodnik tekme prekiniti v 7' podaljška igre. To pot je bilo moštvo Škednja mnogo boljše od svojega nasprotnika ter so morali igralci Montebella dati vse od sebe, da so lahko vzdržali nenehne napade napadalne petorice Škednja. V prvem polčasu je sodnik razveljavil po en gol na vsaki strani. V podaljšu je prišel Škedenj v 10' drugega polčasa po neubranljivem strelu srednjega napadalca Gherbzza. Ko so Škedenjčani že mislili, da bo pokal njihov je v zadnji minuti pred koncem najboljši igralec Montebella Frandolisio s krasnim strelom pod prečko izenačil.

Pokrajinsko in okrožno nogometno prvenstvo Zveze društev za telesno vzgojo v Trstu

Nogometni odbor javlja, da se bo v kratkem pričelo nogometno prvenstvo tržaškega okrožja. Vpisovanje se vrši vsak dan od 9. do 12.30 in od 16. do 19. ure na sedežu Z.D. T.V. v Trstu v ul. Filzi 10.

Društva, ki so prijavila svoje sodelovanje pri prvem pokrajinskem nogometnem prvenstvu (okrožja Gorice, Trsta, Ajdovščine, Pulja in Reke) so vabljena, da pošljejo po enega delegata na sestanek, ki bo 29. t. m. ob 10. uri na sedežu «Centro di Cultura Popolare» v ul. Mazzini 32.

Prvenstvo Trsta v košarki

V nedeljo so se na raznih igriščih v Trstu vršile tekme v košarki. Te tekme, ki jih je razpisalo kulturno društvo «Tomažič» bodo veljale kot prvenstvo Trsta v košarki. V skupini A je Tomažič premagal Col z 20:16. Ostali rezultati: Tovarne strojev - Frausin 45:38; Škamperle - Barkovlje 2:0; Čermelj - Kraljič 32:18; Skupina B: Redivo - Skorklja 2:0; Chimici-Ravber 20:18; Perossa-Vicolo 67:8. Ženski rezultati pa so: Chimici-Vicolo 60:8; Rinaldi - Col 14:2; Tomažič - Vesna (preloženo); Barkovlje - Redivo 12:4.

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje

Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje bo ob začetku svoje druge gledališke sezone 1946-47 priredilo vrsto gostovanj po deželi z ljudsko igro s petjem «Deseti brat», kjer sodeluje ves gledališki ansambel. Spored gostovanj: v četrtek 19. t. m. ob 20. uri v Sežani, v petek 20. t. m. ob 20 uri v Boljuncu, v soboto 21. t. m ob 20. uri na Nabrežini, in nedeljo 22. t. m. ob 20. uri pri Sv. Križu.

Prireditve, predavanja in sestanki

SLOVENSKO PROSV. DRUŠTVO «SLAVKO ŠKAMPERLE». V četrtek 19. t. m. se vrši članski sestanek. Pridite vsi!

KULTURNO DRUŠTVO «SLAVKO ŠKAMPERLE» priredi danes 18. t. m. ob 20. uri v prostorih društva koncert harmonikarjev. otrok delavcev iz tovarne Sv. Marka. Sodelovali bodo tudi štirje solisti in sicer sopranistka Nada Ferdi, tenorist Ermo Lorenzi, baritonist Bruno Cortellazzi in basist